

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/53/2021
Identifikačné číslo spisu: 4020200336
Dátum vydania rozhodnutia: 27. apríla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Michal Matulník
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:4020200336.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: Novosedlík, spol. s r.o., so sídlom Chotárna 41, Nitra, IČO: 34 104 402, zastúpeného ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r.o., so sídlom Pri parku 8, Maňa, IČO: 50 528 874, proti žalovanému: Národný inšpektorát práce, so sídlom Masarykova 10, Košice, IČO: 00 166 405, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2016/3445 O-238/2016 zo dňa 12. mája 2016, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č.k. 11S/111/2020-197 zo dňa 23. februára 2021, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a.

Účastníkom konania nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č.k. 11S/111/2020-197 zo dňa 23. februára 2021 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2016/3445 O-238/2016 zo dňa 12. mája 2016, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v rozhodnom znení (ďalej len „správny poriadok“) odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Inšpektorátu práce Nitra č. 547/15/Práv, IPNR OPS/ROZ/2015/855 zo dňa 23. februára 2016.

2. Predmetným rozhodnutím Inšpektorát práce Nitra uložil žalobcovi podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 125/2006 Z. z.“) pokutu vo výške 3.000 eur za porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 3

ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 82/2005 Z. z.“) a konkrétne spočívajúce v tom, že žalobca ako zamestnávateľ porušil zákaz nelegálneho zamestnávania tým, že odo dňa 10. marca 2015 od 7.00 hod. do 31. marca 2015 do 15:50 hod. využíval závislú prácu fyzickej osoby C.. L. M., nar. XX. U. XXXX, bytom O. X. O. Ž. XXX, ktorá pre zamestnávateľa vykonávala prácu na základe pracovnej zmluvy zo dňa 06. marca 2015 s nástupom do práce dňa 10. marca 2015, t. j. mal s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu - zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „zákon č. 311/2001 Z.z.“) a nespĺnil si oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni podľa osobitného predpisu - zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“), čo bolo zistené počas výkonu inšpekcie práce v dňoch 18. augusta 2015, 03. septembra 2015 a 08. septembra 2015.

3. V odôvodnení napadnutého rozsudku krajský súd konštatoval, že predmetom tohto konania aj podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) uvedeného v rozhodnutí sp. zn. 7Asan/1/2020 zo dňa 24. júna 2020 bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v tomto ohľade najvyšší súd v predmetnom rozhodnutí žiadnym spôsobom nepoprel právny názor správneho súdu vyjadrený v rozhodnutí č. k. 11S/218/2018-114 zo dňa 27. marca 2019 v spojení s opravným uznesením č. k. 11S/218/2018-148 zo dňa 31. júla 2019, v rámci ktorého správny súd určil, že v prejednávanej veci bolo potrebné zodpovedať otázku, či konanie žalobcu vykazuje znaky správneho deliktu podľa § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. Zdôraznil, že správny súd v citovanom rozhodnutí prihliadol aj na to, že v čase medzi rozhodovaním správnych orgánov a rozhodovaním správneho súdu došlo k zmene právnej úpravy vymedzujúcej definíciu nelegálneho zamestnávania v zmysle § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. Pri posúdení danej otázky bolo preto nevyhnutné na správne trestanie aplikovať základné zásady trestného konania, pričom podľa § 2 ods. 1 Trestného zákona sa trestnosť činu posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Ak v čase medzi spáchaním činu a vynesením rozsudku nadobudnú účinnosť viaceré zákony, trestnosť činu sa posudzuje a trest ukladá podľa zákona, ktorý je pre páchatel'a priaznivejší. Podľa čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejší.

4. Uviedol, že predmetné tvrdenie, t. j. tvrdenie o zmene právnej úpravy a jej potrebe aplikácie aj na preskúmaný prípad, bolo aj základom právnej argumentácie žalobcu v jeho kasačnej sťažnosti. Okrem toho žalobca poukázal aj na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6Asan/9/2017 zo dňa 21. februára 2018, pričom žiadal, aby správny súd postupoval obdobným spôsobom. Zároveň sa nestotožnil s gramatickým výkladom namietaných právnych noriem. Mal za to, že k uvedeným skutočnostiam sa kasačný súd žiadnym spôsobom nevyjadril, preto správny súd opätovne preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom vychádzal z argumentov žalobcu uvedených v žalobe, ako aj prihliadol na argumenty uvedené v kasačných sťažnostiach, pričom nezistil dôvod na odklon od svojich právnych a skutkových záverov vyjadrených v skoršom rozhodnutí č. k. 11S/218/2018-114 zo dňa 27. marca 2019, na ktoré v plnom rozsahu odkázal:

33.1. „Správnym deliktom je protiprávne konanie, ktorého znaky sú stanovené zákonom. Trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať obdobnému režimu ako trestný postih za trestné činy. Hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi. Správne delikty sú súčasťou právnej kategórie „trestné obvinenie“ v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ktorá zahŕňa v prvom rade obvinenie z trestného činu a konanie o ňom. Rovnako pre trestnosť správnych deliktov musia platiť obdobné pravidlá a princípy ako pre trestnosť trestných činov. Ako bolo uvedené vyššie, v tomto smere možno odkázať na Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd, ktorý podľa stabilnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva „trestným obvinením“ v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, rozumie aj konanie o sankciách ukladaných správnymi orgánmi za priestupok alebo iný správny delikt.

33.2. V zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 120/2010 je všeobecný súd pri realizácii základného práva na súdnu ochranu podľa Ústavy Slovenskej republiky a podľa Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd povinný aplikovať ústavnú požiadavku jednoduchého práva, že každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy. Ak došlo k zmene právnej úpravy, všeobecný súd musí na túto skutočnosť reagovať a jeho reakcia musí nájsť odraz v zdôvodnení rozhodnutia (č. R 22/2010 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky).

33.3. V čase, keď bola žalobcovi uložená pokuta, správnym deliktom nelegálneho zamestnávania v zmysle § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z. z. bolo konanie spočívajúce v tom, že zamestnávateľ, ktorý je podnikateľom, využíval závislú prácu fyzickej osoby, mal s ňou založený pracovno-právny vzťah podľa osobitného predpisu a zamestnanca neprihlásil do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia pred vznikom týchto poistení, najneskôr však pred začatím výkonu činnosti zamestnanca (§ 231 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z.).

33.4. Zákonom č. 294/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 82/2005 Z. z., bolo s účinnosťou 01.01.2018 zmenené znenie § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z. z. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy má zamestnávateľ podľa tohto novelizovaného ustanovenia povinnosť prihlásiť zamestnanca, ktorého závislú prácu využíva a s ktorým má založený pracovnoprávny vzťah, do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia do siedmich dní od začatia výkonu činnosti zamestnanca podľa § 231 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. (najneskôr však do začatia kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, ak kontrola začala do siedmich dní od začatia výkonu činnosti zamestnanca).

33.5. V danom prípade je nesporné, že žalobca prihlásil svojho zamestnanca C.. L. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. X. O. Ž. G. do registra poistencov Sociálnej poisťovne dňa 31. 03. 2015 o 17.15 hod. (a to spätne počnúc odo dňa 10. 03. 2015), pričom tento mal so žalobcom uzavretý pracovnoprávny vzťah - pracovnú zmluvu zo dňa 06. 03. 2015 a prácu pre žalobcu začal fyzicky vykonávať dňa 10. 03. 2015. Správny orgán prvého stupňa vykonal u žalobcu inšpekciu práce dňa 18. 08. 2015, 03. 09. 2015 a dňa 08. 09. 2015, pri ktorej zistil vyššie uvedené skutočnosti, v súvislosti s ktorými uložil žalobcovi pokutu podľa ustanovenia § 19 ods. 2 písm. a) bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a o nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov za porušenie ustanovenia § 3 ods. 2 v nadväznosti na ustanovenie § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene niektorých zákonov. Keďže k prihláseniu zamestnanca žalobcu do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia došlo zo strany žalobcu až dňa 31. 03. 2015 (t. j. po uplynutí doby 21 dní od začatia výkonu činnosti tohto zamestnanca), pričom ku kontrole nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania došlo až dňom 18. 08. 2015, teda kontrola zo strany správneho orgánu prvého stupňa začala po prihlásení zamestnanca do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia Sociálnej poisťovne a aj po uplynutí lehoty siedmich dní od začatia výkonu činnosti tohto zamestnanca, i podľa právnej úpravy § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z. z. účinnej v čase rozhodovania správneho súdu je potrebné konštatovať, že konanie žalobcu vykazuje znaky správneho deliktu.“

5. Dospel k záveru, že s ohľadom na uvedené skutočnosti nemožno ani na daný skutkový stav aplikovať žalobcom namietaný rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 6Asan/9/2017 zo dňa 21. februára 2018, z ktorého vyplýva, že jednak sporom v danom prípade bolo naplnenie skutkovej podstaty „súčasne“ a taktiež ani v jednom z prípadov nelegálne zamestnávania netrvalo viac ako 7 dní, teda bolo možné aplikovať novelizované ustanovenie § 2 v spojení s § 7ca zákona č. 82/2005 Z. z. Ohľadom odkazu žalobcu na konštatovanie najvyššieho súdu, že účelom zákonov č. 125/2006 Z. z. a č. 82/2005 Z. z. je ochrana pracovného trhu pred nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním, a preto i výklad a aplikácia príslušných ustanovení zákona má vychádzať z jeho zmyslu a účelu a nemôže byť len formálnym pri skúmaní otázky naplnenia príslušnej skutkovej podstaty správneho deliktu, správny súd dodal, že z vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nesporne vyplýva, že na účely skúmania nelegálnej práce a nelegálneho

zamestnávania je žiaduce eliminovať určité situácie oneskoreného ohlásenia vzniku pracovnoprávneho vzťahu a štátnozamestnaneckého pomeru do príslušného registra Sociálnej poisťovne a vylúčiť prípady, keď zamestnávateľ túto povinnosť sám a bez zistenia nesplnenia tejto povinnosti kontrolnými orgánmi splnil len s malým oneskorením. Pritom za malé oneskorenie sám zákonodarca určil 7 dní a nie 21 dní, čo bolo omeškanie v danom prípade, teda nebolo možné toto omeškanie subsumovať pod zákonom schválenú výnimku, a to i napriek tomu, že žalobca túto povinnosť sám a bez zistenia nesplnenia tejto povinnosti kontrolnými orgánmi splnil.

6. V tejto súvislosti správny súd opätovne konštatoval, že „zodpovednosť zamestnávateľa za správny delikt je objektívna, čo v praxi znamená, že zamestnávateľ je zodpovedný za porušenie zákona tým, že došlo k porušeniu zákonných povinností a to bez ohľadu na to, či sa jedná o zavinené alebo nezavinené konanie alebo opomenutie, či k náprave došlo z vlastnej iniciatívy zamestnávateľa alebo až na základe vykonanej inšpekcie práce. Zamestnávateľ administratívnu zodpovednosť poniesie aj v prípade, ak sa tak stalo neúmyselne (v dôsledku nedostatočnej vedomosti zamestnávateľa, prípadne jeho zamestnancov), či vinou jeho zamestnancov alebo aj iných okolností (zlyhanie ľudského faktora a pod.). Vzhľadom na právnu konštrukciu tejto zodpovednosti je preto nepodstatné, z akých dôvodov alebo za akých okolností došlo k porušeniu zákonných povinností, rozhodujúce je preukázanie porušenia týchto povinností, pričom zamestnávateľ sa zodpovednosti za preukázané porušenie nemôže zbaviť.“

7. Vychádzajúc z vyššie uvedeného potom správny súd považoval napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako i rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, vychádzajúce z výsledkov vykonanej inšpekcie práce, ktorou bolo jednoznačne preukázané (a žalobca to ani nepopieral), že žalobca si ako zamestnávateľ k fyzickej osobe: C.. L. M., nar. XX. U. XXXX, bytom O. X. O. Ž. XXX, ktorý vykonával pre žalobcu prácu na základe pracovnej zmluvy zo dňa 06. marca 2015 s nástupom do práce dňa 10. marca 2015 a mal s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu, nesplnil prihlasovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni v zmysle ustanovenia § 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z. počnúc momentom, ako začal C.. L. M. vykonávať prácu na základe pracovnej zmluvy, t. j. dňom 10. marca 2015, ale túto svoju prihlasovaciu povinnosť splnil až dňa 31. marca 2015, za správne. Vyslovil, že uvedené konanie je potrebné považovať za správny delikt v zmysle ustanovenia § 3 ods. 2 v nadväznosti na ustanovenie § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. (tak v znení účinnom v čase rozhodovania správnych orgánov, ako i v čase rozhodovania správneho súdu).

8. Preskúmaním administratívneho spisu správny súd dospel tiež k záveru, že oba správne orgány sa dôsledne riadili procesnými a hmotnoprávnymi zásadami upravenými v zákone č. 125/2006 Z. z., v zákone č. 82/2005 Z. z., ako aj v správnom poriadku, na ktorý zákon č. 125/2006 Z. z. odkazuje v ustanovení § 21 ods. 3. Výkon štátnej správy v oblasti inšpekcie práce bol vykonaný kompetentným orgánom, pričom o výsledku inšpekcie práce bol spísaný v zmysle § 14 ods. 1 cit. zákona dňa 08. septembra 2015 protokol, ktorý obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti, a s obsahom ktorého bol žalobca oboznámený.

9. Podľa právneho názoru správneho súdu je rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa, dostatočne odôvodnené aj vo vzťahu k výške uloženej sankcie, pričom správny orgán dostatočným spôsobom vyhodnotil všetky rozhodujúce kritériá pre určenie výšky pokuty v zmysle § 19 ods. 6 zákona č. 125/2006 Z. z. Samotné uloženie pokuty za správny delikt, ktorého sa dopustil žalobca, vzhľadom na jeho objektívnu zodpovednosť, je obligatórne s tým, že výška pokuty bola uložená pri dolnej hranici zákonného rozpätia, pričom bola zohľadnená závažnosť zisteného porušenia povinnosti a jej následok, dĺžka trvania protiprávneho stavu, veľkosť zamestnávateľa a počet jeho zamestnancov, ako aj skutočnosť, že u tohto zamestnávateľa ide o prvý takýto správny delikt. Uložená sankcia zároveň plní represívnu, ako aj preventívnu funkciu.

10. K námietke žalobcu ohľadne možných likvidačných účinkov napadnutých rozhodnutí, keď poukazoval na to, že na základe rozhodnutia žalovaného by mal byť zapísaný v tzv. verejnom zozname hanby, pričom mnohí verejní obstarávatelia majú v podmienkach obstarávania podmienku, že záujemca nesmie byť zistený ako tzv. nelegálny zamestnávateľ, správny súd opätovne uviedol, že „zákonodarca zriadil centrálny verejne prístupný zoznam fyzických osôb a právnických osôb, ktoré v

priebehu predchádzajúcich piatich rokov porušili zákaz nelegálneho zamestnávania, keď v zmysle § 6 ods. 1 písm. s) zákona č. 125/2006 Z. z. tento register vedie žalovaný ako príslušný orgán. Povinnosť zapísať subjekt, ktorý v predchádzajúcich piatich rokoch porušili zákaz nelegálneho zamestnávania, s uvedením ich obchodného mena, miesta podnikania fyzickej osoby a sídla právnickej osoby, identifikačného čísla, dátumu zistenia porušenia zákazu nelegálneho zamestnávania a dátumu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty, je zákonná povinnosť žalovaného vzťahujúca sa na všetky subjekty (bez výnimky), ktoré v stanovenom období porušili zákaz nelegálneho zamestnávania.“

11. Zároveň krajský súd napadnutým rozsudkom v zmysle § 162 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok zamietol ako nedôvodný návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov. Dospel k záveru, že v danom prípade neboli podmienky na postup súdu podľa § 100 ods. 1 písm. b/ SSP splnené, t. j. na prerušenie tohto súdneho konania a podanie návrhu na začatie konania podľa osobitného predpisu. Okrem toho dodal, že na uvedený postup je potrebné, aby k záveru o splnení podmienok na rozhodovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) v zmysle čl. 125 ústavy, teda na konanie o súlade právnych predpisov s ústavou, dospel správny súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti a nie podával návrh žalobca, pretože nie je spokojný s právnou úpravou. Navyiac ani jeden argument žalobcu, ohľadom podania návrhu na začatie konania podľa osobitného predpisu, krajský súd nepresvedčil, že by zákonná úprava bola v rozpore s ústavou. Pravidlá, za splnenia ktorých je subjekt zverejňovaný, určuje zákonodarca v rámci legislatívneho procesu. Hodnotiac námietky žalobcu sa krajský súd nestotožnil s jeho názorom, že by išlo o protiústavné právne normy, avšak je pravda, že jednotlivec sa s nimi (najmä, ak sa ho priamo dotýkali) nemusí stotožňovať, pričom v tomto ohľade treba dodať, že tieto normy boli stanovené ako celospoločenské merítka, legislatívne určujúce nepriaznivé správanie v rámci predpisov týkajúcich sa zamestnávania. Zdôraznil, že žalobca nikdy nepoprel, že ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. porušil, avšak „nepáčil“ sa mu dopad tohto ustanovenia. Aj v tomto prípade však krajský súd poukázal na legislatívne znenie, v rámci ktorého zákonodarca ustanovil sankciu a možnosť neuloženia sankcie nepriznal. Iný výklad zo strany súdu by znamenal obchádzanie legislatívneho znenia príslušného právneho predpisu.

12. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd s poukazom na § 168 SSP tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko žalovaný v zásade nemá na náhradu trov konania právo a túto je mu možné priznať len vo výnimočných prípadoch. Dodal, že o takýto prípad sa v predmetnej veci nejednalo a zo súdneho spisu ani nevyplýva, že by žalovanému v súvislosti s týmto súdnym konaním trovy konania vznikli.

13. Doplnil, že o trovách kasačného konania samostatným výrokom nerozhodoval, nakoľko mal za to, že žalobcovi nárok na náhradu trov kasačného konania (prvého, ako aj druhého) nebolo možné priznať, pretože obidve rozhodnutia kasačného súdu boli založené na procesnom pochybení spočívajúcom jednak v nesprávnom obsadení prvoinštančného súdu, ako aj v nerozhodnutí o návrhu na prerušenie konania, a nie v nesprávnosti samotného rozhodnutia, v dôsledku čoho nebolo možné ustáliť, že by bol žalobca v konečnom dôsledku v konaní úspešný a patrila mu náhrada trov kasačného konania podľa § 167 SSP.

II.

14. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

15. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP), tiež že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP), že sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu (§ 440 ods. 1 písm. h/ SSP), ako aj, že nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti (§ 440 ods. 1 písm. i/ SSP).

16. Namietal nesprávnosť záveru krajského súdu, ktorým sa vysporiadal so žalobnou námietkou, spočívajúcou v tom, že zo strany žalovaného na prípad aplikovaná právna úprava je extrémne prísna. Odmietol interpretačný prístup, aký krajský súd zvolil ku skutočnosti, že medzičasom došlo k zmene príslušnej právnej úpravy. Tvrdil, že z hľadiska skutkových aj právnych okolností je na prejednávanú vec aplikovateľné rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan/9/2017.

17. Ďalej namietal, že krajský súd v procese výkladu aplikovanej úpravy použil výlučne len gramatický výklad, čo žalobca označil za jednostranný a formalistický výkladový postup. Doplnil, že gramatický výklad je úzko spojený s rutinným presadzovaním formalizmu bez toho, aby bolo prihliadnuté na zmysel a účel právnej úpravy. V spojitosti s uvedeným odkázal na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. PL. ÚS 33/1997, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/2007 zo dňa 01. júla 2008, ako aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 388/2018 zo dňa 16. októbra 2018.

18. Zároveň tvrdil, že nelegálnou prácou môže byť z povahy veci iba prípad, keď sa závislá práca vykonáva bez pracovnej zmluvy, čo sa u žalobcu v jeho podnikateľskej histórii nikdy nestalo. Uloženie pokuty pokladal za absurdné v situácii, keď fiškálny záujem štátu bol plne rešpektovaný, pretože štát v prejednávanej veci nebol ukrátený na povinných odvodoch do Sociálnej poisťovne, čo platí aj o splnení odvodových povinností do príslušnej zdravotnej poisťovne.

19. Krajskému súdu tiež vyčítal, že v napadnutom rozsudku nedostatočne reagoval na žalobnú námietku, že okrem pokuty bol žalobca postihnutý aj zápisom na webovej stránke, kde žalovaný zapisuje subjekty s právoplatne uloženou pokutou za nelegálne zamestnávanie. Rovnako aj tento zápis označil za formalistický, nakoľko nedochádza k žiadnemu rozlíšeniu skutkových základov uložených pokút. Teda žalobca je postavený na jednu úroveň s podnikateľom, ktorý zamestnával zamestnancov bez pracovnej zmluvy. V súvislosti s uvedeným pripomenul skutočnosť, že mnohí verejní obstarávatelia si kladú podmienku, že záujemca o súťaž nesmie byť zistený ako tzv. nelegálny zamestnávateľ.

20. Napokon vo vzťahu k návrhu, prednesenému v podanej žalobe, aby súd pred rozhodnutím vo veci samej podal ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov, namietal, že krajský súd sa s týmto síce v napadnutom rozsudku vysporiadal, avšak na argumenty žalobcu nereagoval dostatočne, teda tento návrh bol vybavený len formálne. Uvedený postup preto považoval za nesúladný s konštantnou judikatúrou ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva, pričom poukázal na rozhodnutia *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, ako aj *Higgins c. Francúzsko* z 19. februára 1998. Zdôraznil, že vždy musí byť imanentnou súčasťou garancie práva na spravodlivý proces nárok, aby strana sporu dostala od súdu dôkladné, zrozumiteľné a najmä právne akceptovateľné odpovede na všetky právne významné námietky účastníka.

21. Navrhol, aby kasačný súd rozsudok krajského súdu podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňové správne rozhodnutie zruší a vec vráti správne orgánu prvého stupňa na ďalšie konanie. Taktiež navrhol priznať žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

III.

22. Žalovaný sa v písomnom vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 26. augusta 2021 v plnom rozsahu stotožnil s rozsudkom krajského súdu, považujúc ho za vecne správny a zákonný. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňové správne rozhodnutie vychádzali zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Oba správne orgány podľa názoru žalovaného dôsledne vyhodnotili všetky skutočnosti zistené počas výkonu inšpekcie práce. Tiež mal za to, že preskúmané správne rozhodnutia boli riadne odôvodnené a správne orgány sa riadne vysporiadali so všetkými skutkovými aj právnymi otázkami. K výške uloženej pokuty uviedol, že správny orgán zohľadnil

všetky zákonné kritériá vyplývajúce zo zákona č. 125/2006, a tiež aj ďalšie okolnosti, ktoré považoval za relevantné, pričom uložená sankcia zodpovedá všetkým zohľadňovaným skutočnostiam.

23. Navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť v zmysle § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

IV.

24. Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti bolo doručené žalobcovi dňa 24. septembra 2021 na vedomie.

V.

25. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

26. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 190 SSP zamietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. OPS/BEZ/2016/3445 O 238/2016 zo dňa 12. mája 2016, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Inšpektorátu práce Nitra č. 547/15/Práv, IPNR OPS/ROZ/2015/855 zo dňa 23. februára 2016, ktorým tento podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. uložil žalobcovi pokutu vo výške 3.000 eur za porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z., konkrétne spočívajúce v tom, že žalobca ako zamestnávateľ porušil zákaz nelegálneho zamestnávania tým, že od dňa 10. marca 2015 od 7:00 hod. do 31. marca 2015 do 15:50 hod. využíval závislú prácu fyzickej osoby C.. L. M., nar. XX. U. XXXX, bytom O. X. O. Ž. XXX, ktorá pre zamestnávateľa vykonávala prácu na základe pracovnej zmluvy zo dňa 06. marca 2015 s nástupom do práce dňa 10. marca 2015, t. j. mal s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu - zákona č. 311/2001 Z. z. a nesplnil si oznamovaciu povinnosť voči Sociálnej poisťovni podľa osobitného predpisu - zákona č. 461/2003 Z. z., čo bolo zistené počas výkonu inšpekcie práce v dňoch 18. augusta 2015, 03. septembra 2015 a 08. septembra 2015. Preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti najvyšší správny súd ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného a orgánu verejnej správy prvej inštancie, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky žalobcu sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

27. Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ bod 4 zákona č. 125/2006 Z. z. inšpekcia práce je dozor nad dodržiavaním právnych predpisov, ktoré upravujú zákaz nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania.

28. Podľa § 19 ods. 2 písm. a/ bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z., inšpektorát práce uloží pokutu zamestnávateľovi alebo fyzickej osobe za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania od 2 000 eur do 200 000 eur, a ak ide o nelegálne zamestnávanie dvoch a viac fyzických osôb súčasne, najmenej 5 000 eur.

29. Podľa § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. nelegálne zamestnávanie je zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu fyzickej osoby, má s ňou založený pracovnoprávny vzťah alebo štátnozamestnanecký pomer podľa osobitného predpisu a nesplnila povinnosť podľa osobitného predpisu.

30. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 82/2005 Z. z. právnická osoba a fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 2 a 3. Fyzická osoba nesmie nelegálne zamestnávať podľa § 2 ods. 3.

31. Podľa § 7ca zákona č. 82/2005 Z. z. porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania podľa § 2 ods. 2 písm. b/ účinného do 31. decembra 2017 právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, sa na účely vedenia centrálného verejne prístupného zoznamu fyzických osôb a právnických osôb, ktoré porušili zákaz nelegálneho zamestnávania, a na účely preukázania splnenia podmienok podľa osobitných predpisov na základe ich písomnej žiadosti podanej Národnému inšpektorátu práce, nepovažuje za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania uplynutím 15 dní odo dňa doručenia tejto žiadosti, ak táto právnická osoba alebo táto fyzická osoba, ktorá je podnikateľom, ktoré využívali závislú prácu fyzickej osoby, prihlásili túto fyzickú osobu do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia do siedmich dní od uplynutia lehoty podľa osobitného predpisu na prihlásenie do tohto registra, najneskôr však do začatia kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania, ak kontrola začala do siedmich dní od uplynutia lehoty podľa osobitného predpisu na prihlásenie do tohto registra.

32. Podľa § 231 ods. 1 písm. b/ bod 1 zákona č. 461/2003 Z. z. zamestnávateľ je povinný prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti a zamestnanca podľa § 4 ods. 2, okrem zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody podľa § 227a, na dôchodkové poistenie pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca do ôsmich dní od zániku týchto poistení okrem zániku povinného nemocenského poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa § 20 ods. 3, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol, a oznámiť zmeny v údajoch uvedených v § 232 ods. 2 písm. a/ až c/.

33. Kasačný súd z obsahu administratívneho spisu žalovaného zistil, že v dňoch 18. augusta 2015, 03. septembra 2015 a 08. septembra 2015 sa vykonala inšpekcia práce u žalobcu, ktorej výsledkom bol Protokol o výsledku inšpekcie práce č. INA-38-13-2.3/P-E22,24,A22,25-15 zo dňa 08. septembra 2015, v ktorom bolo konštatované, že žalobca ako zamestnávateľ využíval závislú prácu fyzickej osoby (C.. L. M., nar. XX. U. XXXX, bytom O. X. O. Ž. XXX na základe pracovnej zmluvy zo dňa 06. marca 2015 s nástupom do práce dňa 10. marca 2015, ktorý vykonával druh práce „rozpočtár, prípravár stavieb“) a nesplnil si prihlasovaciu povinnosť podľa osobitného predpisu (§ 231 ods. 1 písm. b/ zákona č. 461/2003 Z. z.), čím porušil ustanovenie § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. Na podklade uvedeného Protokolu o výsledku inšpekcie sa začalo správne konanie vo veci uloženia pokuty za správny delikt uvedený v bode č. 3 protokolu č. INA-38-13-2.3/P-E22,24,A22,25-15 zo dňa 08. septembra 2015. Výsledkom prvoinštančného správneho konania bolo rozhodnutie č. 547/15/Práv, IPNR OPS/ROZ/2015/855 zo dňa 23. februára 2016, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 3.000 eur z dôvodov vyššie uvedených. Orgán verejnej správy v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vzhľadom na inštitút objektívnej zodpovednosti za správne delikty, zamestnávateľ nesie zodpovednosť už tým, že k samotnému nedostatku, resp. porušeniu došlo, pričom správny orgán nezohľadňuje, či sa jedná o zavinené alebo nezavinené konanie. Z právneho hľadiska objektívnej zodpovednosti zamestnávateľa za správny delikt je podobne nepodstatným, či k pochybeniu došlo neúmyselne, zavinením riadiacich, či iných zamestnancov zamestnávateľa, resp. inej osoby, alebo z akých dôvodov a za akých okolností. K výške pokuty za správny delikt, spočívajúci v porušení zákazu nelegálneho zamestnávania, prvoinštančný orgán verejnej správy uviedol, že výška pokuty vo výmere blízkej zákonnému minimu v sume 3.000 eur je postačujúca, nakoľko u žalobcu došlo k splneniu povinnosti voči Sociálnej poisťovni ešte pred začatím výkonu inšpekcie práce, avšak protiprávny stav trval 20 dní, čo predstavovalo z pohľadu správneho orgánu dlhší čas v porovnaní s inými účastníkmi konania, u ktorých je uplatňovaná sankcia vo výške dolnej sadzby za porušenie zákona č. 82/2005 Z. z. oneskoreným prihlásením do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia (napr. 1 deň).

34. Na podklade podaného odvolania voči rozhodnutiu orgánu verejnej správy prvej inštancie rozhodol žalovaný tak, že odvolanie žalobcu zamietol a prvoinstančné správne rozhodnutie potvrdil argumentujúc, že s poukazom na princíp absolútnej objektívnej zodpovednosti právnických osôb za správne delikty platí, že na legitímnosť sankcionovania za správny delikt (ktorým je aj porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania) postačuje iba preukázanie toho, že zo strany účastníka konania došlo k porušeniu zákonom mu uloženou povinnosťou - v tomto prípade k využívaniu závislej práce fyzickej osoby C.. L. M. bez jej včasného prihlásenia na účely príslušných poisťovní. Fakt, či sa tak udialo úmyselne alebo nie, zavinením účastníka konania, či inej osoby, popri prípade v dôsledku iných okolností, je na účely posúdenia veci irelevantný, ak na základe obstaraných dokladov možno nepochybne konštatovať, že účastník konania pochybil spôsobom vymedzeným v § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. Žalovaný po zhodnotení všetkých predložených dokladov dospel k názoru, že skutkový stav veci spočívajúci v porušení § 3 ods. 2 v nadväznosti na § 2 ods. 2 písm. b/ zákona č. 82/2005 Z. z. bol zo strany prvoinstančného orgánu spoľahlivo zistený, správne právne posúdený. Žalovaný tak konštatoval, že postih účastníka konania za zistené porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania je dôvodný, vecne správne vyvedený. Odôvodnenie rozhodnutia zároveň poskytuje skutkovú a právnu oporu výroku rozhodnutia, ktorý tak, ako je koncipovaný, vyjadruje úplné vyriešenie veci v zmysle požiadaviek aplikačnej praxe súdov. Inšpektorát práce uložil účastníkovi konania pokutu vo výške 3.000 eur, teda na dolnej hranici zákonnej sadzby, čo v napadnutom rozhodnutí aj primerane a zákonne odôvodnil. Žalovaný ako odvolací orgán sa teda stotožnil s právnym názorom inšpektorátu práce s tým, že argumentáciu žalobcu vyhodnotil ako nespôsobilú priviesť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia a žalobca nepredložil žiadne nové dôkazy, ktoré by mali podstatný vplyv na posúdenie veci.

35. Krajský súd rozhodujúc o správnej žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného kasačnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Z odôvodnenia rozsudku správneho súdu vyplýva, že krajský súd sa nestotožnil so žalobnými námietkami. Mal za to, že v rozhodnutiach konajúcich orgánov verejnej správy bol dostatočne vymedzený skutok, vec bola správne právne posúdená a dostatočne bola odôvodnená aj výška uloženej sankcie na dolnej hranici sadzby, pričom orgány verejnej správy oboch inštancií odôvodnili svoje rozhodnutia dostatočným a preskúmateľným spôsobom, preto sa správny súd s ich argumentáciou v plnom rozsahu stotožnil.

36. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konštatuje, že kasačná sťažnosť žalobcu proti rozsudku krajského súdu sa podstatne neodlišovala od dôvodov podanej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, s ktorej dôvodmi sa krajský súd v plnom rozsahu vysporiadal a jeho skutkové zistenia aj právne závery považuje kasačný súd za vecne správne.

37. V ďalšom kasačný súd ustálil, že má za nesporný skutkový stav, tak ako bol zistený konajúcimi orgánmi verejnej správy s tým, že aj žalobca uznal, že správne rozhodnutia boli vydané na základe konkrétnych zistených skutočností, ktoré mal za nesporné a ani ich nespochybnil. Kasačný súd sa tak v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami orgánov verejnej správy, ako aj s ich právnym posúdením, v konaní, ani v rozhodnutiach týchto orgánov nezistil porušenie žiadneho z ustanovení správneho poriadku ani iného právneho predpisu. Správne rozhodnutia oboch inštancií obsahujú všetky náležitosti v zmysle § 47 správneho poriadku, výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, v odôvodnení orgány verejnej správy uviedli skutočnosti, ktoré boli podkladom rozhodnutia, akými úvahami boli vedené pri hodnotení dôkazov a ako sa vyrovnali s návrhmi a námietkami žalobcu a s jeho vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

38. Vo svetle uvedeného považuje kasačný súd zistenie skutkového stavu na posúdenie veci za dostačujúce. Kasačný súd uvádza, že rovnako má za nesporný skutkový stav tak, ako ho v podrobnosti opísal krajský súd v preskúmanom rozhodnutí. Kasačný súd po oboznámení sa s pripojeným súdnym a administratívnym spisom musí konštatovať, že v predmetnej veci nebolo možné postupovať inak, ako súhlasiť so závermi prijatými krajským súdom v napadnutom rozhodnutí, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom, nakoľko krajský súd sa posudzovanou

vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite aj odôvodnil, a s ktorými sa kasačný súd v celom rozsahu stotožňuje.

39. Kasačný súd dospel zhodne ako krajský súd k záveru, že orgány verejnej správy oboch inšancií postupovali v danej veci v intenciách citovaných právnych noriem, pre svoje rozhodnutie si zadovážili dostatok skutkových podkladov, na základe ktorých náležitým spôsobom zistili skutkový stav a aplikáciou relevantných zákonných ustanovení zo skutkových okolností vyvodili správny právny záver, a preto krajský súd nepochybil, keď žalobu žalobcu zamietol.

40. Rovnako tak má za to, že relevanciu nemožno priznať kasačnej námietke, že z hľadiska skutkových aj právnych okolností je na prejednávanej vec aplikovateľný judikát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - rozsudok sp. zn. 6Asan/9/2017 zo dňa 21. februára 2018, v zmysle ktorého platí: „Nelegálna práca a nelegálne zamestnávanie hoci by bolo i preukázateľne zistené inšpektorátom práce v čase výkonu inšpekcie, ako i v čase rozhodovania správneho orgánu o uložení sankcie za správny delikt, avšak ak v čase rozhodovania správneho súdu už nie je konanie sťažovateľa deliktuálnym konaním, a to vzhľadom na novšiu priaznivejšiu úpravu pre sťažovateľa ako páchatela, ktorá dekriminalizovala jeho deliktuálne správanie, musí na túto skutočnosť kasačný súd prihliadnuť ex lége, hoci túto skutočnosť sťažovateľ vôbec nenamieta, pretože ide o rešpektovanie princípov správneho trestania a aplikácie inštitútu nepravej retroaktivity, ktorá je prípustná, ak je v prospech páchatela, ktoré skutočnosti vyplývajú z článku 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky, ako i z príslušných medzinárodných dokumentov“.

41. Z odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Asan/9/2017 zo dňa 21.02.2018 vyplýva:

„66. Vychádzajúc zo stabilnej judikatúry Ústavného súdu SR kasačný súd považuje za potrebné uviesť, že neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu, zaručeného v čl. 1 Ústavy SR, je aj princíp právnej istoty a spravodlivosti (princíp materiálneho právneho štátu), ktorý spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že ich príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov a že ich budú správne vykladať a aplikovať (napr. II. ÚS 10/2002, II. ÚS 234/04). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánu verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09, ÚS 17/99 nález z 22.09.1999, I. ÚS 44/1999 nález z 13.10.1999).

67. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

68. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

69. Z citovanej právnej úpravy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musia byť v súlade s ústavou. Pozitivistický právny prístup k aplikácii zákonov je preto v činnosti štátnych orgánov modifikovaný ústavne konformným výkladom, ktorý v súvislosti od ústavou chránených hodnôt pôsobí reštriktívne alebo extenzívne na dikciu zákonných pojmov. Obsah zákonnej právnej normy teda nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu.

70. Z uvedených dôvodov bolo povinnosťou Inšpektorátu práce Prešov ako aj Národného inšpektorátu v Košiciach v danom prípade vykonať výklad danej právnej normy ustanovenej v § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 82/2005 Z. z. v kontexte s účelom tohto zákona, a to s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu.

71. Cieľom zákonodarcu pri právnej úprave zákazu nelegálneho zamestnávania ustanovenom v § 3 ods. 2 citovaného zákona bolo zamedziť nelegálnemu zamestnávaniu fyzických osôb. Vzhľadom na okolnosti prípadu sa kasačnému súdu postup žalovaného javí ako šikanóznym, keď formalistickým výkladom právnej úpravy nelegálneho zamestnávania stanovenej v § 3 ods. 2 v spojení s § 2 ods. 2 takmer počítal hodiny pre splnenie včasnosti registrácie v Sociálnej poisťovni.

72. Najvyšší súd SR konštatuje, že účelom zákona o inšpekcii práce a zákona o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní je ochrana pracovného trhu pred nelegálnou prácou a nelegálnym zamestnávaním, a preto i výklad a aplikácia príslušných ustanovení zákona má vychádzať z jeho zmyslu a účelu a nemôže byť len formálny pri skúmaní otázky naplnenia príslušnej skutkovej podstaty správneho deliktu. ....

76. V tejto súvislosti kasačný súd dáva žalovanému správnomu orgánu do pozornosti novelizované ustanovenie § 2 v spojení s ust. § 7ca zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní, ktoré ust. § 2 ods. 2 bod b) účinného od 01.01.2018 stanovilo lehotu na prihlásenie do registra 7 dní.

77. Z vládneho návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nesporne vyplýva, že na účely skúmania nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania je žiaduce eliminovať určité situácie oneskoreného ohlásenia vzniku pracovnoprávneho vzťahu a štátnozamestnaneckého pomeru do príslušného registra Sociálnej poisťovne a vylúčiť prípady, keď zamestnávateľ túto povinnosť sám a bez zistenia nesplnenia tejto povinnosti kontrolnými orgánmi splnil len s malým oneskorením.

78. Zamestnávateľ je v zmysle novely zákona povinný splniť si prihlasovaciu povinnosť v lehote 7 dní od uplynutia lehoty na splnenie povinnosti podľa § 231 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, najneskôr však do začatia výkonu kontroly nelegálneho zamestnávania začatej pred uplynutím tejto 7-dňovej lehoty. To znamená, že ak kontrolný orgán príde po čase, kedy zamestnanec začal vykonávať svoju činnosť, a to v lehote 7 dní a zistí, že zamestnávateľ si ešte nesplnil prihlasovaciu povinnosť, konštatuje nelegálne zamestnávanie. Ak si však zamestnávateľ splní oznamovaciu povinnosť v lehote uvedených 7 dní a stihne tak spraviť pred výkonom kontroly, kontrolný orgán nemôže konštatovať nelegálne zamestnávanie.

79. Žalovaný správny orgán sa musí nanovo vysporiadať i s novou právnou úpravou a skúmať, či táto novšia úprava nie je priaznivejšia pre sťažovateľa. Ide tu o rešpektovanie princípov správneho trestania a aplikácie nepravej retroaktivity, ktorá je prípustná, ak je v prospech páchatelia. Uvedené skutočnosti vyplývajú i z čl. 50 ods. 6 Ústavy SR, ako i z príslušných medzinárodných dokumentov.“

42. Vzhľadom na uvedené kasačný súd konštatuje, že aj naďalej je nutné považovať konanie žalobcu za porušenie právnej povinnosti, keďže časový interval, v rámci ktorého žalobca ako zamestnávateľ prihlásil zamestnanca do registra poisťencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, presiahol zákonom povolených 7 dní, preto aplikácia novšej právnej úpravy nemá vplyv na zánik deliktuálneho zodpovednosti žalobcu.

43. Kasačný súd nemohol prihliadnúť ani na námietku žalobcu o neprimeranosti postihu tým, že je zapísaný v Zozname nelegálnych zamestnávateľov, nakoľko predmetom tohto preskúmvacieho konania je rozhodnutie o uložení pokuty za spáchaný správny delikt na úseku porušenia predpisov o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní, a nie zápis žalobcu do uvedeného Registra.

44. Kasačný súd v ďalšom zdôrazňuje, že žalobca nevyvrátil žiadnym hodnoverným spôsobom skutočnosti a skutkový stav, ktorý bol zistený orgánmi verejnej správy, a s ktorými sa stotožnil aj krajský súd, a preto za takýchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného je i podľa názoru kasačného súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutkového stavu veci. Preto, ak krajský súd dospel k záveru, že skutkový stav veci bol v správnom konaní spoľahlivo zistený a postup, ako aj rozhodnutia orgánov verejnej správy v oboch inštanciách považoval za vydané v súlade so zákonom, bolo potrebné rozhodnutie súdu, ktorým zamietol žalobu žalobcu, považovať za správne.

45. Napokon ako neopodstatnenú vyhodnotil kasačný súd aj námietku nepreskúmateľnosti, ktorú žalobca vzniesol vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu o návrhu na prerušenie konania, nakoľko má za to, že odôvodneniu rozhodnutia krajského súdu v namietanej časti nechýba presvedčivosť požadovaná zákonom (§ 139 ods. 2 SSP) a jeho úvahy a právne posúdenie nevybočili z medzí a hraníc ustanovených zákonom. Nespokojnosť účastníka s rozhodnutím súdu o jeho návrhu nemôže odôvodniť záver o jeho arbitrárnosti.

46. Pokiaľ teda krajský súd vyhodnotil námietky žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného za nedôvodné a rozhodnutie žalovaného považoval za súladné so zákonom a žalobu žalobcu podľa § 190 SSP zamietol, kasačný súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením jeho rozhodnutia, pričom na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol ďalšie dôvody, ktoré sú uvedené vyššie.

47. Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami žalobcu sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, a preto ďalšie námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší správny súd ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

48. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP) a rovnako aj žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP).

49. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.